

Смислові війни

лекція 8

План

1. Зброя інформаційної війни
2. Інструменти зміни системи цінностей

Література:

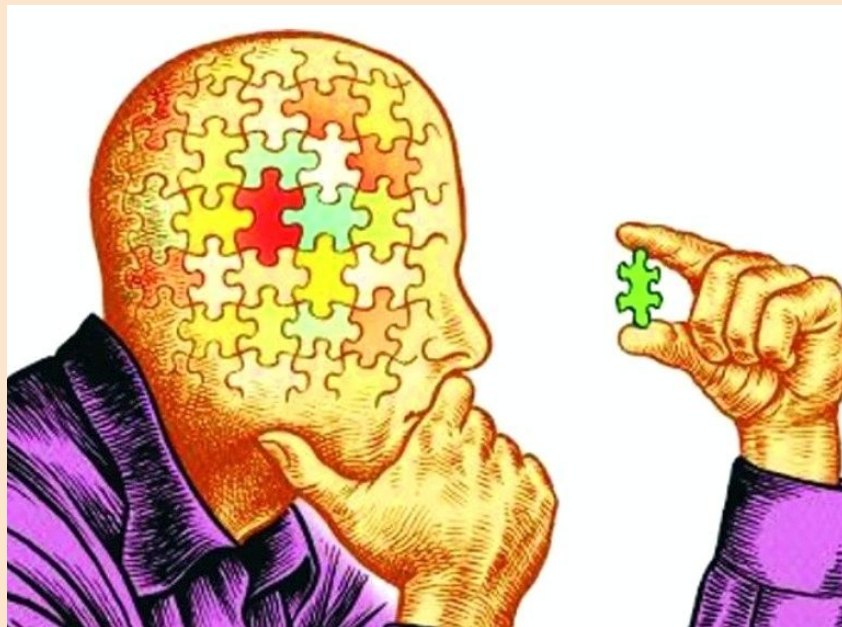
Почепцов Г. Г. Сміслові та інформаційні війни. *Інформаційне суспільство*. 2013. Вип. 18. С. 21-27. URL :

http://nbuv.gov.ua/UJRN/is_2013_18_6.

Почепцов Г.Г. Як творяться нові ідентичності. URL :

<https://ms.detector.media/mediaanalitika/post/22460/2019-02-17-yak-tvoryatsya-novi-identychnosti/>

Смислова війна (змінює картину світу, світогляд) – когнітивний простір

світлина з інтернету

Зброя смислових воєн спрямована на трансформацію семантичного простору, концептосфери

- спрощення, створення «несуперечливої» моделі існування;
- міфологізація (наприклад, Спаситель, боротьба між добром і злом);
- демонізація (бандерівці);
- опозиція «свій» – «чужий», «друг» – «ворог»;
- робота з поняттями, формування концептів

фото з інтернету

Використання теорій змов може бути зброєю СМИСЛОВИХ ВОЄН

<https://www.youtube.com/watch?v=V7pWy4F8PFw>

Новий світовий лад — стверджує, що група міжнародної еліти поширює контроль над урядами, індустрією та медіа-організаціями задля встановлення свого панування над усім світом. Стверджується, що вони причетні до більшості великих воєн і криз останніх двох століть.

Масонська змова — про те, що товариство масонів таємно править світом, що масони повсюдно лишають свої знаки. Масонам приписується організація Американської революції 1775—1783 років[4]. Варіант — жидомасонська змова, за якою масони перебувають у коаліції з євреями.

Протоколи сіонських мудреців — начебто в однойменній книзі 1905 року викладено справжній намір євреїв досягнути панування над світом шляхом руйнування християнства, створення кризових ситуацій та приведення свого правителя під виглядом рятівника[5]. Як розвиток цієї ідеї — жидобільшовизм — про організацію комуністичного руху в Росії євреями.

«Голокосту не було» — нібито євреї вигадали чи перебільшили Голокост задля просування своїх інтересів після Другої світової війни[6].

Золотий мільярд — прихильники цієї теорії змови вважають, що на Землі є ресурси для підтримання життя лише 1 млрд людей. Війни, епідемії та зменшення народжуваності в деяких країнах описуються як частини великого плану зі скорочення населення.

План Даллеса — документ, на який посилається однойменна теорія змови, де начебто описано таємний план США з прихованого морального розкладу населення СРСР. Теорія виникла в Росії в 1980-і та популяризована в 1990-і як пояснення розпаду СРСР.

Теракти 11 вересня — стверджує, що вежі-близнюки у Нью-Йорку та Пентагон було атаковано 11 вересня 2001 року за наказом американського уряду, аби виправдати війну в Іраку та Афганістані, захопити тамтешні родовища нафти та поширити американський вплив.

QAnon — теорія, що зародилася в 2017 році та намагається довести нібито в США діє таємна мережа педофілів (як варіант сатаністів або канібалів), який протистоїть Дональду Трампу.

Російсько-українська війна — що в Україні США начебто розмістили таємні біолабораторії для створення біологічної зброї.

Світом правлять ілюмінати

ILLUMINATI

Набираем на латинице слово "Илломинаты" - Шлуминати.
Теперь переворачиваем - получаем слово - itanimulli.
А теперь заходим на сайты - itanimulli.com,
itanimulli.org.
И попадаем на сайт Национальной Службы Безопасности США - National Security Agency.
NSA – National Security Agency – Национальное агентство безопасности.

Они даже не прячутся, уверенные в своей „непоколебимой” власти

За посиланням itanimulli.com справді можна потрапити на сайт Агентства національної безпеки США.

Будь-хто може придбати домен та налаштувати переадресацію з одного сайту на інший. Домен Itanimulli.com з'явився ще в 2002 році, його власник проживає у штаті Юта. Пізніше власник коментував, що налаштував таку переадресацію як жарт, а в конспірологічні теорії він не вірить (інформація із сайту <https://voxukraine.org>)

Міфологеми

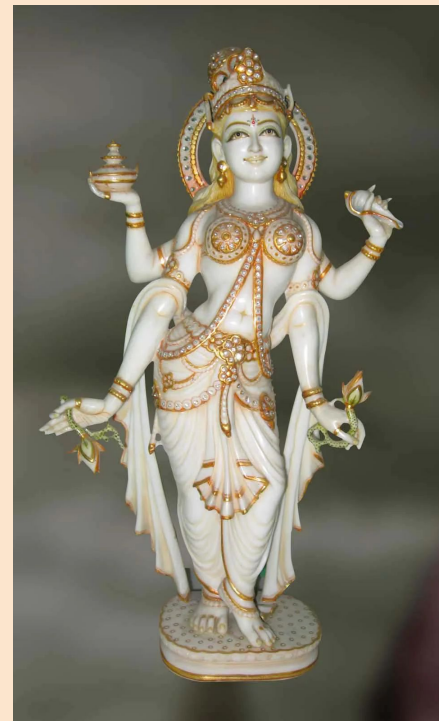
«Колектив» – «індивідуум», «ми» – «Я» (приналежність до спілки, наприклад, «руського мира», «російськомовних», «східняків», «західняків», «бандерівців», «порохоботів», «зебілів» тощо)

«Свій» – «чужий», «друг» – «ворог» (Наприклад, епізод, у якому Івасик Телесик кидає в піч доньку Змії, а потім спостерігає, як мати їсть власну дитину, справді моторошний у системі сучасних ціннісних координат. Але він абсолютно нормальний з погляду логіки природного відбору – або ти, або тебе)

«Сакральний» час («золотий вік») і протиставляє його «профанному». Архаїчна свідомість живиться ідеєю «циклічності», тобто постійних повернень до проживання обраної за зразок «історії» в реальному, такому, що розгортається «лінійно», від народження до смерті, житті людини. Наприклад, 7 листопада – «червоний день календаря». Ритуальне проживання щороку «взірцевої історії» докорінної зміни соціально-політичного устрою виправдовувало убогість і трагічність реального існування мільйонів людей.

«Тут» і «там», причому як вертикально («пекло – земля – рай»), так і горизонтально («до порогу життя» і «за порогом невідомість»). Ці опозиції, до того ж, чітко марковані: «тут» пов'язане з відчуттями «порядку, стабільності, спокою», а «там», відповідно, – «хаосу, страху, невідомості». (Г.Почепцов)

Образи «героїв» і «жертв» .

Термін концепт походить від лат. concertus – поняття

Українці — слов'янський народ, основне й автохтонне населення України, найбільша етнічна спільнота на її території. Як етнос сформувався на землях сучасної України та частин суміжних земель сучасних: Польщі, Білорусі, Молдови, Румунії, Угорщини, Словаччини та Російської Федерації. За межами України проживають в Канаді, США, Польщі, Бразилії, Росії, Казахстані, Німеччині, Чехії, Великій Британії та багатьох інших країнах. Загальна чисельність перевищує 46 мільйонів осіб. З них 37 мільйонів мешкає в Україні. Більшість українців розмовляють українською мовою, що належить до східнослов'янської мовної групи. За релігійною приналежністю — християни (з Вікіпедії).

Структура концепту «війна» і його концептосфера

Знакові вербальні дескриптори концепту	Понятійні та предметні дескриптори концепту	Знакові неверб. дескриптори
<p><i>Слова, якими описується значення слова:</i> збройна боротьба – суперечка</p> <p><i>Синоніми:</i> зіткнення, протистояння, сутічка, дуель...</p> <p><i>Антоніми:</i> мир</p> <p><i>Сталі словосполучення:</i> іти війною, зарити сокиру війни, боротьба за мир, стати на стежку війни, гострити меч, дамоклів меч, проливати кров, завдавати удару, брязкати зброєю, сипати вогнем, вогнем і мечем...</p> <p><i>Сталі означення:</i> кривава, велика, справедлива, священна...</p> <p><i>Приказки і прислів'я:</i> поганій мир краший за добру війну, війна людей пожирас; кров'ю запивас, кому війна – кому мати рідна...</p> <p><i>Афоризми:</i> хто хоче миру, нехай готується до війни (римські воєначальники); «Гроші – двигун війни» (Цицерон); «Війна – продовження політики іншими засобами» (К. Клаузевіц)...</p> <p><i>Цитати:</i> «Війна і мир», «Війна світів», «Війна престолів», «У війни нежіноче обличчя», «Ті, що не вернулися з походів / Грізної, великої війни» (В. Симоненко), «три голодовки випало і три війни!» (Гр. Тютюнник)...</p>	<p><i>Значення:</i> протистояння</p> <p><i>Функції:</i> завоювання, визволення, навернення в свою віру</p> <p><i>Суб'єкти і об'єкти (ролі):</i> військовий (солдат, командир), герой, партизан, колаборант, зрадник, противник, ворог... Праведники народів світу, кіборги...</p> <p><i>Атрибути:</i> зброя, зброя, меч, шит, автомат, бомба, вогонь, військова форма, орден і медалі...</p> <p><i>Сценарій:</i> оголошення війни, мобілізація, наступ, бій, облога, трибунал, страти, полон, перемога, поразка, повернення з війни...</p> <p><i>Ситуації:</i> небезпека, горе, смерть, втрати, мародерство...</p> <p><i>Емоції та почуття:</i> страх, відвага, ненависть, радість перемоги</p> <p><i>Історичні реалії:</i> релігійні війни, ядерна / холодна / гібридна / Столітня війна, Друга світова війна, Голокост, фашизм</p> <p><i>Міжкультурні реалії:</i> джихад, маска війни, камікадзе, самурай...</p>	<p><i>Плакати:</i> «А ти записався добровольцем?»</p> <p><i>Відео, фільми:</i> «Кіборги»</p> <p><i>Аудіо:</i> музика пісень «Священна війна», «Плине кача»</p> <p><i>Ігри:</i> рольові та комп'ютерні ігри про війну, дитячі іграшки на воєнну тематику...</p> <p><i>Пам'ятки культури:</i> меморіали: вічний вогонь, пам'ятник визволителю, музей війни</p> <p><i>Ритуали:</i> військовий парад, система військової комунікації</p>

Фрейми

Моделі (шаблони) образів, сценаріїв, планів, які презентують закарбовані в свідомості (пам'яті) людей стереотипні уявлення про суттєві ознаки предметів, явищ, ситуацій і пов'язані з ними асоціації. За Дж. Лакоффом, це «ментальні структури, за якими відбувається наше мислення», призначені для ідентифікації ситуативних образів, сценаріїв, планів за традиційними «зразками» в нових когнітивних ситуаціях.

Наприклад, фрейм «освіта – навчання» вибудовується за допомогою об'єктів та понять (дитячий садочок, школа, виш); ролей (учень, студент, вихователь, вчитель, викладач); сценаріїв (навчання, складання ЗНО, випускний вечір, вступ до вишу, посвята в студенти); ситуацій (списування на іспиті, тривога перед оприлюдненням результатів вступної кампанії) тощо.

«Робота» з фреймами проводиться, по-перше, непомітно для об'єкта впливу, по-друге, через багаторазове повторення

Спосіб перший. Приховане переосмислення – непомітне наповнення готового фрейму новим змістом. Мета – легалізація у свідомості людей нових культурних парадигм. Наприклад, римляни вводили нових богів захоплених територій у свій пантеон, хоча й на другорядні ролі, що різко знижувало подальший опір нового населення... Це трансформація віртуального простору, оскільки «мої» боги зміщуються на маргінальні позиції, хоча й продовжують називатися богами» (Г.Почепцов).

Спосіб другий. Явне переосмислення – контроверсійне «вживляння» нового в традиційний фрейм. Мета – створення конфлікту. Яскравий приклад нам дали 2004 і 2014 роки. Це «Майдан – Антимайдан». Під час обох останніх революцій в Україні унікальне явище вияву громадського протесту і народної солідарності щодо вирішення тих чи інших проблем у державі просто скопіювали і наповнили абсолютно протилежним змістом.

Спосіб третій. Підміна – заміщення фреймів (або їхніх дескрипторів) із очевидною невідповідністю нової моделі тій, яку замінюють. Мета – створення напруги, розгубленості, шокування. Наприклад, книга «Червоний капелюшок»: дівчинка, завітавши до бабусі, ніяк не могла усвідомити, що бабусі немає, і вовка ідентифікувати як вовка. Вона чомусь готова була повірити в те, що бабуся так кардинально змінилася, замість того, щоб визнати очевидне, тікати і бити на сполох. Мала так звикла до фрейму «гостини в бабусі», настільки була не готова до підміни й обману, що заворожено і навіть із цікавістю просто чекала неминучої розв’язки.

Озброєні люди в Криму, які не належать до МВС і ЗСУ України, – це агресор, а сам факт їхньої присутності на території нашої держави – «загарбання». Однак протягом тривалого часу з дитячою безпосередністю слухали казки про «зелених чоловічків» і «ввічливих людей». Ми так само не здатні були повірити в очевидність підміни, і так само чекали, не усвідомлюючи своєї приреченості до втрати частини території. Тут використана технологія, «яка дає можливість “розмивати смисли”, змушувати їх не існувати у вигляді цінностей, а лише мерехтіти перед противником, створювати так звану “маячню”, змушувати втрачати зміст того, що відбувається навколо»

Спосіб четвертий. Накладання, змішування, поєднання різних фреймів загалом або дескрипторів різних фреймів.

Мета – формування лояльного ставлення до неприйняттого фрейму на тлі актуалізації того, який не викликає спротиву. Універсальний приклад закарбовано в першому пролетарському гімні: «Весь світ насильства ми зруйнуємо, з корінням вирвемо, а тоді, Своє, нове життя збудуємо». Те, що ролі «руйнівника» і «будівничого», сценарії знищення і створення не поєднуються принципово, історія довела неодноразово. Попри це запропонована модель «революції» – «докорінного перевороту в житті суспільства, який призводить до ліквідації віджилого суспільного ладу і утвердження нового, прогресивного» (<http://sum.in.ua>) – протягом століть створює можливості тимчасового об'єднання прибічників обох фреймів – «руйнація» і «будівництво».